

*“ICHKI KASALLIKLAR FANINI O‘QITISHDA
ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR O‘RNI”
XALQARO O‘QUV-USLUBIY ANJUMAN
31-OKTABR 2023-YIL*

O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi

www.ssv.uz

Toshkent tibbiyot akademiyasi

www.tma.uz

Rakhmatov Avazbek Mamat ugli. The role and place of pedagogical techniques in improving the professional skills of teachers.....	43
Rakhmatov Avazbek Mamat ugli. New pedagogical technology is the basis of educational efficiency.....	45
Rakhmatov Avazbek Mamat ugli. The concept of the teacher's pedagogical technique.....	47
Rashidov Shamsiddin Sharofovich, Negmatova Mohichexra Umarovna. Sog'lom ovqatlanish-salomatlik garovi.....	49
Rasulova Khurshidakhon, Rasulova Mukhlisa. Neurocognitive impairment in patients with COVID-19 associated ischemic stroke.....	51
Ruzmetova Shahnoza Davronbekovna. Tibbiyot oliygohlarida pedagogik texnologiyalar.....	53
Sapaeva Z.A. Amaliy mashg'ulotlarda rolli o'yinlarning axamiyati.....	55
Sobirov M.A., Tashpulatova M.KH., Munavvarov B.A., Akhmadaliyeva D.T., Shadiyeva S.O., Maksudova L.I. Optimization of extra-current educational activities at the department of therapeutic subjects.....	57
Tursunova L.D., Jabbarov O.O. Ta'lim jarayonida talabalar ilmiy to'garalarining o'rni.....	59
Xalmuxamedov B.T. Tibbiyot universiteti talabalarni birlamchi tizimda kasbiy faoliyatga zamonaviy sharoitda tayyorlash doirasida klinik fanlarni o'qitishda kompyuter dasturlaridan foydalanish.....	61
Yakubova A.B., Xamidova G.S., Xusinbayev I.D. YKNV- gastropatiyasi bilan og'rigan bemorlarda pantaprazol samaradorligini o'rganish.....	62
Агзамова Г.С., Кенжаев М.Л., Мидасов М.М., Ташмухамедова М.К. Теоретические основы применения методов и приемов мнемотехники в образовании студентов медицинских вузов.....	63
Даминова К.М., Скосырева О.В., Таирова Д.З. Место внутренних болезней в обучении студентов – стоматологов.....	67
Жаббаров О.О., Турсунова Л.Д. Роль проблемных ситуаций в обучении студентов медицинских образовательных организаций.....	68
Жуманазаров С.Б. Ички касалликлар фанини ўқитишда масофавий ўқитишнинг афзалликлари ва камчиликлари.....	71
Жуманазаров С.Б. Бўлажак УАШ-педагоглари тайёрлашда маънавий - маърифий ишлар кўламини ошириш.....	72
Зокирхўжаев Ш.Я., Паттахова М.Х., Жалолов Н.Н., Муталов С.Б. Жигар касалликларида нутритив статусни аниқлашнинг ахамияти.....	75
Зокирхўжаев Ш.Я., Паттахова М.Х., Жалолов Н.Н., Муталов С.Б. Жигар касалликларида цитокинларнинг ахамияти.....	77

компьютер олдида ўтиришга мажбур бўлиши. Бу эса гиподинамияга олиб келади. Натижада мушак тўқимаси фаолиятини пасайиши, инсон организмнинг ҳамма орган ва системасининг иш фаолиятига (биринчи навбатда, марказий асаб тизимига, қон айланиши, кўриш тизимига, ҳаракат – таянч аппаратига ва модда алмашинувига) салбий таъсири кузатилди.

Хулоса ўрнида шуни айтиш керакки, тиббий таълимда малакали мутахассисларни тайёрлашда масофавий таълим тадқиқотчиларнинг педагогик ва методик нуқтаи назаридан таълимнинг бу тури анъанавий ўқитиш усули билан бирга (гибрид) олиб борилсагина таълим сифатининг яхшиланишига эришиш мумкин деб ҳисоблайди.

БЎЛАЖАК УАШ-ПЕДАГОГЛАРНИ ТАЙЁРЛАШДА МАЪНАВИЙ - МАЪРИФИЙ ИШЛАР КЎЛАМИНИ ОШИРИШ

Жуманазаров С.Б.

Тошкент тиббиёт академияси, Тошкент, Ўзбекистон

Дунёда ҳукм сураётган фан-техника тараққиёти, замонавий педагог қиёфасини ўзгаришларга йўналтирди яъни турли фан соҳаларида билимларнинг тез янгиланиб бориши, таълим олувчилар ва берувчилар олдида уларни жадал эгаллаш билан бир қаторда, мунтазам ва мустақил равишда билим излаш вазифасини кўймоқда. Бундай вазифаларни ҳал қилишга бугунги кунда амалиётда кенг қўлланилаётган таълимни технологиялаштириш ва улар асосидаги маълумотларни, ахборотларни тўплаш, сақлаш ва керакли манбаларга узатишнинг замонавий усуллари - компьютерлаштирилган усуллари янги ахборот технологиялари пайдо бўлди. Бу ахборот технологиялари, ахборотларни қабул қилиш, қайта ишлаш билан шуғулланади ва натижада янги (фойдаланувчига керакли кўринишдаги) ахборотни компьютерлар ёрдамида ишлаб чиқилади. Умуман олганда янги ахборот технологиялари деганда, қандайдир яратиш фаолиятини амалга оширувчи компьютер ва унда жорий этилган дастурий таъминот назарда тутилади ва бу ўз навбатида замонавий таълим технологияларини яратиш ва ундан амалиётда самарали фойдаланишга кенг имкониятлар яратади. Демак, ана шундай қулайлик орқали бирмунча

мураккабликлар ҳам вужудга келдики, бу борадаги олиб борилган кўп йиллик илмий изланишлар натижалари замонавий технологияларини тадқиқ этишда ўқитувчи фаолиятида қуйидагиларга эътибор бериш, мафкуравий муҳофазани таъминлаш лозим эканлигини кўрсатди:

- қаралаётган ҳодиса ва жараёни ифодаловчи маълумотлар тўпламини тўплаш ва кераклилари билан тўлдириб бориш;
- ўрганилаётган манбага қараб таълим мақсади ва мазмун-моҳиятини аниқлаш ва мақсадли фойдаланиш;
- қўйилган мақсадга мувофиқ ҳолда тадқиқот вазифаларини аниқлаб чиқиш ва тизимли фаолиятга олиб кириш;
- вазифаларга мос равишда маълумотлар тизимларини ўқувчи хусусиятларига мувофиқлаштириб бориш;
- мақсадга эришиш учун танланган тизимлар орасидаги боғланишларни таҳлил қилиб чиқиш ва тадқиқот вазифаларига эришишда улардан фойдаланиш мезонларини маърифий жиҳатларини ишлаб чиқиш;
- мақсадга эришишда фаолият турларини аниқлаб, шу асосда таълимни технологиялаштиришнинг дастлабки натижаларини лойиҳалаштириш;
- олинган натижаларни илмий-услубий жиҳатдан таҳлил қилиш асосида ишланмалардан амалий ҳаётда фойдаланишга услубий тавсиялар ва кўрсатмалар тайёрлаш.

Юқоридаги санаб ўтилган муаммолар бўйича бажариладиган ишларни умумий кўринишда қуйидагича ифодалашни лозим топдик. Юқоридаги санаб ўтилган муаммоларни ҳал қилишда асосий тадқиқот манбаи бўлиб ўқув режасидаги фанлар блоклари ҳисобланади. Бу манбани ташкил этувчи фанлар блоклари орасидаги алоқадорликни ўрганиш, улардаги бўлажак УАШ-педагогларни тайёрлашдаги пропедевтик маълумотларни ҳисобга олиш, кўрсаткичлар орасидаги корреляцион боғланишлар натижалари асосида олиб борилади. Бу алоқадорлик ўрганилгандан кейин тадқиқот манбаига таъсир қилдириш лозим бўлган таълим-тарбия жараёнини такомиллаштиришнинг педагогик

инновациялари қараб чиқилади. Бу жараёндан самарали фойдаланишни ўйлаган бўлажак педагог қуйдаларга эътибор бериши лозим:

- фанларнинг ўқув дастури орасидаги ўзаро боғланишларини маънавий – маърифий жиҳатдан ўрганиш ва таъминлаш;
- фаннинг мақсадига тарбия самарасини оширувчи усулларни татбиқ этиш;
- ўқитишнинг ўқув-услубий ва ўқув кўرғазмали материалларини маърифий - дидактикасини тайёрлаш;
- технологиялар, қоидалар, тамойиллар асосидаги ўқитишни тадқиқ этиш;
- тадқиқот олиб боришда тесқари алоқа воситаларидан самарали фойдаланиш ва бунда диагностик тестлар ўтказиш; Юқорида қайд этилган муаммолар бўлажак педагог фаолиятини уларга таъсир қилувчи ички ҳамда ташқи таъсирлар, шунингдек, педагогик инновациялар ҳамда ўқитишнинг замонавий технологиялогиялари бир бутун комплекс тадқиқотни ташкил этади. Айнан бўлажак ўқитувчи фаолиятини ривожлантиришда маърифий етуклик тамойилларини таъминлайди. Шу йўсинда комплекс тадқиқотларни олиб бориш ва уни амалиётга жорий этиш касбий ва ижодий фазилатларни шакллантириб, уни янада такомиллаштиришга ижобий таъсир кўрсатади. Айниқса, бундай бўлажак мутахассисларни "Меҳнат бозори"га тавсия этишда уларни қуйидаги кўринишда битирувчиларнинг касбий маҳоратига хулосалар чиқариш имконини беради:

1. Мутахассислик йўналиши бўйича фундаментал билимларга эга бўлган, таълим-тарбия жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил эта оладиган ўқув ва кўникмаларга эга бўлган юқори малакали, билимли ва маънавийтли кадр.

2. Замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўқув-тарбия ишларининг интерактив усулларидан самарали фойдалана оладиган ҳамда ўзида педагогик фаолият маҳоратини ва кўникмаларини шакллантирган маънавийтли кадр ва бошқалар.